

Sadržaj

1. Sažetak

- 1.1. Nosioci projekta
- 1.2. Opis projekta
- 1.3. Cilj nosioca projekta
- 1.4. Glavni rezultati analize
  - 1.4.1. *Financijski povrati*
  - 1.4.2. *Ekonomski povrati*
  - 1.4.3. *Utjecaj na nezaposlenost*
  - 1.4.4. *Utjecaj na okoliš*
  - 1.4.5. *Ostali rezultati*

2. Socio-ekonomski okvir

- 2.1. Glavne karakteristike socio-ekonomskog okruženja
  - 2.1.1. *Teritorijalni i demografski aspekt*
  - 2.1.2. *Socio-kulturalno nasljeđe*
  - 2.1.3. *Ekonomski aspekt*

2.2. Definiranje cilja projekta i njegov utjecaj (doprinos) na socio-ekonomsko okruženje

2.3. Usuglašenost s EU i Nacionalnim okvirima

Kad god je to moguće odnos između ciljeva projekta i pokazatelja koji se koriste za kvantificiranje određenih ciljeva Operativnog programa treba biti jasno identificiran.

2.4. Institucionalni aspekt

- 2.4.1. *Izvori financiranja*
- 2.4.2. *Administrativne i proceduralne obveze*
- 2.4.3. *Očekivano vrijeme za ishodovanje licenci, dozvola, poticaja i sl.*

KONTROLNA LISTA:

- Jesu li društveni, institucionalni i ekonomski okviri jasno opisani? Ima li projekt jasno definirane ciljeve u smislu socio-ekonomskih pokazatelja?
- Jesu li društveno-ekonomske koristi zapravo dostižne provedbom projekta?
Jesu li svi najvažniji društveno-ekonomski učinci projekta razmatrani u okviru regije, sektora ili zemlje?
- Slijedi li projekt dosljedno ciljeve EU fondova (čl. 3. i čl. 4 Reg. 1083/2006, čl. 1 i 2 Reg. 1084/2006; čl. 1 i 2 Reg. 1085/2006)?
- Slijedi li projekt dosljedno prioritete nacionalne strategije i prioritete definirane u Nacionalnom strateškom referentnom okviru kao i Operativnom programu (čl. 27 i čl. 37 Reg. 1083/2006, čl. 12 Reg. 1080/2006)?
- Jesu li načini mjerenja postignuća ciljeva navedeni, kao i njihov odnos, ako ga ima, s ciljevima Operativnog programa?

3. Identifikacija projekta

3.1. Što je projekt?

Definiranje radova, aktivnosti, usluga koji će služiti izvršavanju jasno definiranog cilja projekta.

- 3.2. Indirektni i mrežni efekti projekta
- 3.3. Tko su korisnici / ciljna skupina?

KONTROLNA LISTA

- Sadrži li projekt jasno definirane samodostatne jedinice analize?
- Jesu li neizravni učinci ispravno razmotreni (i isključeni ako su odgovarajuće cijene u sjeni primijenjene)?
- Jesu li mrežni učinci razmotreni?
- Čiji troškovi i koristi će biti uzeti u obzir u ocijeni ekonomske dobrobiti proračuna?
- Jesu li sve potencijalno pogođene stranke uzete u obzir?

4. Analiza izvedivosti i opcija

4.1. Identifikacija alternativa

4.1.1. Što su alternative

- a/ Nema promjena (*eng. BAU, business as usual*)
- b/ Učini minimalno (*eng. do minimum*)
- c/ Učini nešto drugo (*eng. do something else*)

Rizik ovog dijela analize je zanemarivanje značajnih alternativa – posebno jeftinih rješenja (npr. efikasnije upravljanje, promjena cijena, alternativna infrastrukturna rješenja/intervencije). Generalno, kada se promatraju opcije, politika cijena je često element koji utječe na odluku – ima utjecaj na samu investiciju i njen učinak, ima utjecaj na potražnju, itd. Sukladno tome u analizi svake opcije treba istražiti veze između cijena (tarifa) i njihov utjecaj na krajnji rezultat.

4.2. Analiza izvedivosti

4.2.1. Analiza potražnje (sadašnja i planirana)

4.2.2. Raspoloživa tehnološka rješenja

4.2.3. Plan proizvodnje (uključujući iskorištenje infrastrukture)

4.2.4. Kadrovi

4.2.5. Obim projekta

- a/ Lokacija
- b/ Materijalni ulazi
- c/ Vremenski plan s implementacijom
- d/ Faze širenja i financijski plan

4.2.6. Utjecaj na okoliš

4.3. Izbor opcije

KONTROLNA LISTA

- Sadrži li zahtjev dovoljno dokaza o izvedivosti projekta (iz inženjerskog, institucionalnog, upravljačkog, provedbenog, zaštite okoliša i sl. stajališta)?
- Je li scenarij 'nema promjena' identificiran radi usporedbe sa situacijama sa i bez projekta?

5. Financijska analiza

5.1. Pretpostavke financijske analize

5.1.1. Valuta – cijene koje su korištene u analizi

5.1.2. Razdoblje financijske analize

Molimo koristiti preporuke EK:

http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2007/working/wd4_cost_en.pdf i/ili

Jaspers: [http://jaspers-europa-](http://jaspers-europa-info.org/attachments/article/129/JASPERS%20EUApplication%20Form%20Evaluation%20Guide.pdf)

[info.org/attachments/article/129/JASPERS%20EUApplication%20Form%20Evaluation%20Guide.pdf](http://jaspers-europa-info.org/attachments/article/129/JASPERS%20EUApplication%20Form%20Evaluation%20Guide.pdf)

5.1.3. Procijena prihoda i rashoda

5.1.3. Diskontna stopa

5.2. Visina investicije

5.2.1. Materijalni troškovi

5.2.2. Nematerijalni troškovi

5.2.3. Promjene u obrtnom kapitalu u promatranom vremenskom razdoblju

5.3. Operativni prihodi i rashodi

5.3.1. Direktni troškovi proizvodnje

5.3.2. Opći i administrativni troškovi

5.3.3. Troškovi prodaje i distribucije

5.3.4. Prihodi

Dane procijenjene vrijednosti moraju biti realne, analitičke i u potpunosti dokumentirane.

5.4. Financijski povrat investicije (FNPV(C) i FRR(C))

5.5. Izvori financiranja

5.6. Financijska održivost

5.7. Financijski povrat kapitala (FNPV(K) i FRR(K))

KONTROLNA LISTA

- Jesu li amortizacija, rezerviranja i drugi računovodstveni elementi koji ne odgovaraju stvarnim tokovima eliminirani u analizi?
- Je li određivanje novčanih tokova napravljeno u skladu s inkrementalnim pristupom?
- Je li izbor diskontne stope u skladu sa smjernicama Jaspers ili države članice? Ako ne, zašto?
- Je li izbor vremenskog horizonta u skladu s preporučenim vrijednostima? Ako ne, zašto?
- Je li rezidualna vrijednost investicija izračunata?
- U slučaju primjene tekućih cijena, je li korištena nominalna financijska diskontna stopa?
- U slučaju da projekt generira prihod, je li iznos na koji se stopa sufinanciranja primjenjuje („funding gap“) određen u skladu s odredbama EU (čl. 55 Reg. 1083/2006)?
- Jesu li određeni glavni financijski pokazatelji (FNPV (C), FRR (C), FNPV (K), FRR (K)) uzimajući u obzir ispravne kategorije novčanog toka?

6. Ekonomska analiza

6.1. Konverzija tržišnih u ekonomske cijene

- 6.1.1 Primijenjeni konverzijski faktori
- 6.1.2 Iskrivljenost plaća u sjeni (*eng. shadow wages*)
- 6.1.3 Fiskalne korekcije

- 6.2. Kvantifikacija društvenih koristi
- 6.3. Ostali indirektni učinci

- 6.4. Diskontiranje procijenjenih troškova i koristi

- 6.5. Indikatori ekonomskih učinaka (Ekonomska stopa povrata ili neto sadašnja vrijednost projekta u monetarnim uvjetima)

KONTROLNA LISTA:

- Jesu li cijene ulaznih komponenti (inputa), uključujući i radne snage, uzimane u bruto iznosu, uključujući izravne poreze?
- Jesu li subvencije i čisti transferi isključeni?
- Jesu li eksternalije uključene u analizu?
- Jesu li cijene u sjeni korištene da bi se bolje odrazio društveni oportunitetni trošak angažiranih sredstava?
- U slučaju velikog broja stavki kojima se ne trguje, jesu li primijenjeni adekvatni konverzijski faktori za svaki pojedini sektor?
- Jesu li primijenjene odgovarajuće plaće u sjeni (*eng. shadow wages*) u skladu s prirodom lokalnog tržišta rada?
- Je li izbor socijalne diskontne stope u skladu s preporukom Komisije ili države članice? Ako ne, zašto?
- Jesu li određeni glavni ekonomski pokazatelji (ENPV, ERR i B/C omjer)?
- Je li ekonomska neto sadašnja vrijednost pozitivna? Ako ne, postoje li važne nematerijalne koristi koje treba razmotriti?

7. Procjena rizika

7.1. Definiranje kritičnih varijabli primjenom analize osjetljivosti

Preporučeni minimum je:

- a/ Promjena diskontne stope +/- 1%
- b/ Promjena vrijednosti investicije +20%
- c/ Promjena neto prihoda -20%
- d/ Kombinirana promjena vrijednosti investicije +20% i neto prihoda -20%

7.2. Simulacija najboljeg i najgoreg scenarija

7.3. Procjena rizika

7.4. Upravljanje i smanjenje rizika

KONTROLNA LISTA:

- Je li izbor kritičnih varijabli u skladu s predloženim pragovima elastičnosti?
- Je li analiza osjetljivosti provedena za svaku pojedinu varijablu i po mogućnosti primjenjujući prebacivanje vrijednosti?
- Je li kriterij očekivane vrijednosti bio korišten za procjenu učinka projekta?
- Jesu li metode smanjivanja razine pristranog optimizma primijenjene?
- Jesu li mjere ublažavanja rizika identificirane?